

НОС Н.М., ст.викладач

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

КОНФЕСІЙНИЙ СТИЛЬ: СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК

В сучасній українській літературній мові виділяється сім стильових різновидів. Це розмовний, публіцистичний, художній, науковий, офіційно-діловий, конфесійний та епістолярний стилі. Найменш вивченим серед них залишається стиль конфесійний і на це є декілька факторів, спричинених як історичними передумовами його виникнення, так і певними екстралінгвальними чинниками. Тому конфесійний стиль останні десятиліття особливо привертає увагу багатьох дослідників та є предметом вивчення у численних наукових працях.

Конфесійний стиль має давню історію виникнення ще з часів Київської Русі, але як самостійний стиль закріпився в мовленні не так давно. Основу конфесійного стилю становлять тексти релігійного спрямування, в першу чергу – Біблія (Святе Письмо), далі – богослужіння та проповіді. Мова богословської літератури зазнавала змін впродовж сторіч. Спочатку, у витоків, були переклади з грецької мови старослов'янською та давньоукраїнською. Афонський старець-пустельник Іван Вишенський (1550–1621), відомий своїми Посланіями, вже тоді писав свої твори староукраїнською мовою (українська мова XIV–XVIII ст). Але із забороною викладання українською мовою у Києво-Могилянській академії у 1753 році починається занепад конфесійного стилю і його вилучення на довгі роки та навіть століття. А церковна література починає видаватися виключно церковнослов'янською мовою.

Мова конфесійного стилю багата на синоніми, тропи, повтори, урочисті слова: агнець, учитель, підперезати, трисвітлий, преблагий, рівнославимий, воздаючий і т.д. «Характерним є: вживання «поважних» слів і висловів, за якими здавна закріпилось церковно-релігійне значення;

велика кількість своєрідних абстрактних найменувань; широке використання у православ'ї церковнослов'янізмів і лексем, запозичених із Біблії, зокрема в її українському перекладі» [1, 92]. З часом мова конфесійного стилю стає більш осучасненою, тобто дуже часто старослов'янізми починають замінятися українськими словами, а сам стиль підпорядковується чинному правопису. Наприклад, в молитві «Отче наш» в сучасному перекладі слово «днесь» замінено на сьогодні, «на небесі» – на небі: «Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим, і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого. Бо Твоє є Царство, і сила і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, й повсякчас, і на віки віків. Амінь» [2, 33].

Особливу увагу сучасних науковців привертають переклади Біблії українською мовою, які здійснювалися письменниками, мовознавцями, церковними діячами в різні етапи становлення конфесійного стилю. Повні переклади Біблії були здійснені Пантелеймоном Кулішем та Іваном Пулюєм (1903 р.), Іваном Огієнком (1962), Іваном Хоменком (1963 р.), Патріархом УПЦ Філаретом (2004 р.), Рафаїлом Турконяком (2006, 2011, 2020 рр.), Олександром Гижею (2013 р.).

Порівняємо переклад Буття 1:1 («В началес отворил Бог небо и землю»):

1. П.Куліш, І. Пулюй: « У початку сотворив Бог небо та землю».
2. І. Огієнко: «На початку Бог створив Небо та землю».
3. І. Хоменко: «На початку сотворив Бог небо й землю».
4. Патріарх Філарет: «На початку створив Бог небо і землю».
5. Р. Турконяк: «На початку створив Бог небо та землю» [3].

Кожен переклад має свої особливості залежно від історичної епохи і бачення перекладача.

Отже, на даному етапі розвитку сучасної української літературної мови конфесійний стиль набуває поширення та розвивається. Інтерес суспільства до біблійних текстів та релігійної літератури сприяє збереженню духовно-культурної спадщини українського народу, повертає нас до витоків становлення релігії в Україні.

Список використаних джерел

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови: Навч. посібник. Київ: Вид. центр «Академія», 2005. 368 с.
2. Молитовник. Київ: Видання Київської Патріархії Української Православної Церкви Київського Патріархату, 2007. 512 с.
3. Переклади Біблії українською мовою. URL: <https://uk.wikipedia.org>.
4. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. Київ: Алерта, 2011. 696 с.

НОТЧЕНКО Д.А., здобувачка освіти, гр. 212-ТКРТ-Д22

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

ОСНОВНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЇ

Особливо часто наші думки й почуття не співпадають із тим, що ми говоримо, через різноманітні умовності. Спираючись на загальноприйняті правила, люди говорять тільки про те, що, як їм здається, вони зобов'язані говорити, а не те, що вони насправді хотіли б сказати іншим. Я вважаю дану тему актуальною, тому що про неї мало хто говорить, але напевно всі замислюються.

Для точної оцінки процесу спілкування його можна поділити на декілька головних критерій: за мірою задоволення потреби у вияві своїх